

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ СПИСАННЯ ЗАПАСІВ

О. Гаркуша, студентка гр. ОПС-1-19

Науковий керівник: О.М. Губарик, к.е.н, доцент

Дніпровський державний

аграрно-економічний університет

Актуальність даної теми полягає в тому, що запаси по займають особливе головне місце серед всіх витрат. Вміння правильно здійснювати управління виробничими витратами дає змогу здійснювати їх точний облік.

Запаси на підприємстві це ті матеріали, які швидко доводиться списувати, так як їх придатність на підприємстві швидко закінчується. Крім їх використання, запаси можуть вибувати у зв'язку з продажем, безоплатною передачею, поверненням назад постачальнику або внесенням до статутного капіталу іншого підприємства.

Незважаючи на те, через що запаси будуть вибувати із підприємства, для їх списання використовують такі методи як оцінка за ідентифікованою собівартістю, за середньозваженою собівартістю, оцінка за методом ФІФО та ЛІФО, за нормативним методом обліку вибуття запасів, та метод оцінки вибуття запасів за цінами продажу

Згідно з П(С)БО 9 [1], за цим методом списуються запаси, що були придбані для реалізації на спеціальне замовлення, а також для списання запасів, які не можуть замінити одне одного. Особливістю цього методу є те, що можливо встановити ціну кожної одиниці запасів. Цей метод є широко використовуваним в Україні і застосовується у різних галузях економіки.

Метод оцінки за середньозваженою собівартістю застосовується окремо для певної групи запасів, у яких одне призначення. Середньозважена собівартість одиниці, що вибуває, визначається як сума залишку запасів на початку місяця і суми тих запасів, що були отримані протягом місяця, поділені на кількість залишку запасів на початку місяця і кількість тих запасів, що були отримані протягом місяця.

Оцінка за методом ФІФО ґрунтується на припущенні, що запаси використовуються у послідовності їх надходження інакше кажучи. Спочатку відпускаються одиниці запасів, що залишились з попереднього звітного періоду, потім з першого надходження, з другого надходження. Тому на кінець звітного періоду залишаються запаси, які надійшли або були виготовлені останніми. Головним мінусом такого методу є те, що на показник валового прибутку підприємства, на якому проводиться списання запасів за цим методом, впливають зовнішні чинники економіки держави.

Оцінка за методом ЛІФО ґрунтується на припущенні, що собівартість запасів, що надійшли останніми, використовується для визначення собівартості товарів, проданих першими. Цей метод кращий за ФІФО, так як дозволяє порівняти ринкову вартість запасів і ринкову вартість продажу, цей метод дозволяє придбати запаси без пошуку додаткових джерел поповнення

оборотних коштів, якщо ціни будуть зростати. Але підвищення чи зменшення цін може призвести до невідповідності балансової оцінки з їх реальною вартістю.

Метод нормативних витрат базується на використанні нормативів витрат матеріалів, заробітної плати тощо. Цей метод підходить для оцінки тих запасів, у яких нормативні і фактичні витрати майже однакові.

Метод ціни продажу це визначення ціни запасів, шляхом зменшення вартості продажу запасів на відповідний відсоток валового прибутку. Цей відсоток розраховується як співвідношення собівартості та роздрібною ціною наявних запасів. Запаси відображаються за чистою реалізаційною вартістю, якщо на дату балансу їх первісна очікувана економічна вигода знизилась.

Згідно з діючим Планом рахунків бухгалтерського обліку, для обліку наявності та руху матеріалів використовують такі субрахунки: –Сировина і матеріали», –Купівельні напівфабрикати», –Паливо», –Тара і тарні матеріали», –Матеріали, передані у переробку», –Запасні частини», –Матеріали сільськогосподарського призначення –, –Інші матеріали».

Для систематизації даних про надходження матеріальних цінностей на підприємство і стан розрахунків з постачальниками необхідний реєстр бухгалтерського обліку, в якому відображаються такі дані: дата, номер документа та найменування матеріалу, номер прибуткового документа, дебет синтетичних рахунків матеріальних цінностей, сальдо на початок місяця, відмітка про оплату.

Облік розрахунків із постачальниками ведеться у Журналі 3 та у Відомості 3.3 аналітичного обліку до рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками».

Аналітичний облік виробничих запасів ведеться в розрізі їх найменувань або однорідних груп. Кожна з груп виробничих запасів поділяється за видами, сортами, марками, типами, розмірами кожному найменуванню, сорту, розміру виробничих запасів присвоюється коротке числове позначення, яке записують до спеціального реєстру – номенклатури-цінника, де також вказують одиницю виміру і, по можливості, облікову ціну запасу.

Аналітичний облік виробничих запасів ведеться на складах за допомогою карток складського обліку, які розміщуються в картотеці за технічними групами виробничих запасів відповідно до номенклатури-цінника. На підставі залишків на перше число місяця, які виводяться по кожному номенклатурному номеру в картках складського обліку, складаються відомості обліку залишків запасів (сальдові відомості), які використовуються для порівняння даних аналітичного і синтетичного обліку виробничих запасів.

Отже, найбільш правильним способом встановити метод вибуття запасів є проведення кількісного та вартісного аналізу обліку руху товарів. При виборі методу оцінки запасів підприємству важливо обрати оптимальний метод, який буде найреальніше відображати результати діяльності. Це забезпечить підприємству його конкурентоспроможність на ринку.

Література:

1. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" від 20 жовтня 1999 р. №246 // Все про бухгалтерський облік. – 2011. - № 10. – Ч. 1. – С. 11 – 13.